

Decizie
În numele Legii

17 ianuarie 2023
Chișinău

mun.

Judecătoria Chișinău sediul Buiucani, în componența:
Președintele ședinței, judecător Negru Alexandru
Grefier Munteanu Andreea

examinând în ședință de judecată publică în limba de stat, cauza contravențională inițiată în temeiul recursului depus de Muntean Iulian, împotriva deciziei nr. DCA01 150273, emise la 11.05.2022 de agentul constatatator Balaban Iulian din cadrul INSP, prin care Muntean Iulian a.n. ***** a fost sancționat cu amendă de 375 lei și 3 PP în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) CC al RM, a

constatat:

1. La 11.05.2022, de către agentul constatatator Balaban Iulian din cadrul INSP al IGP, a fost întocmită decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatatator nr. DCA01 150273. Potrivit acesteia, agentul a stabilit că Muntean Iulian a.n. *****, la 11.05.2022 ora 15:50, în mun. Chișinău, str. Brîncuși 110, a parcat automobilul de model ***** cu n/î ***** ignorând prevederile indicatorului rutier 3.31. Faptele respective au fost calificate de agentul constatatator la prevederile art. 240 alin. (1) CC. Prin aceeași decizie Muntean Iulian a.n. ***** a fost sancționat cu amendă de 375 lei și 3 PP, în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) CC al RM.

2. La 26.05.2022, Muntean Iulian a depus o cerere de recurs împotriva deciziei de sancționare. A solicitat anularea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatatator nr. DCA01 150273 din 11.05.2022, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința sa, conform semnelor contravenției prevăzute la art. 240 alin. (1) Cod contravențional RM.

3. În motivarea acesteia a indicat că, la data de 11.05.2022 aproximativ la ora 15.30, a oprit mașina de model *****, cu numerele de înmatriculare ***** pentru a conduce copiii la un restaurant din apropierea și ulterior de a parca mașina la un loc special amenajat, imediat a fost somat de ofițerul de patrulare Balaban Iu. (05393) serviciul patrulare, care a indicat careva devieri ale sale față de codul contravențional, cu care nu este de acord, pe motiv că a oprit pe câteva clipe mașina în partea dreaptă a străzii Brîncuși 110 sector Botanica, Chișinău.

4. Totodată, a menționat că, întocmirea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatatator, este un abuz din partea agentului constatatator, iar cu acțiunile respective ale acestuia nu a fost de acord și le consideră ilegale.

5. Consideră recurentul că, în cazul dat, agentul constatatator a omis să întocmească un proces-verbal cu privire la contravenție, cu toate că, încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție este obligatorie prin prisma art. 440 alin. (1) și art. 442 din Codul Contravențional.

6. A reiterat faptul că, a menționat în conținutul deciziei că nu este de acord cu constatările personale ale agentului constatatator și respectiv, la caz urma să fie întocmit un proces verbal cu privire la contravenție, fapt omis de către agentul constatatator.

7. În ședința de judecată Muntean Iulian fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei nu s-a prezentat, iar, prin cererea din 14.11.2022 a solicitat examinarea recursului înaintat în lipsa sa. Prin urmare, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa lui Muntean Iulian citat legal.

8. Agentul constator Balaban Evghenii, fiind citat legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței de judecată motivele neprezentării sale, considerent din care, potrivit prevederilor art. 455 s-a dispus examinarea cauzei contravenționale în lipsa agentului constator legal citat.

9. Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată consideră necesar de a admite recursul și de a anula decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator nr. DCA01 150273 emisă la 11.05.2022 cu încetarea cauzei contravenționale, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Cu referire la ordinea de examinare a cererii.

10. Se reține că materialele cauzei transmise de către agentul constator în adresa instanței, demonstrează că în speță nu a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenție, iar agentul constator, examinând cauza contravențională a emis doar decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator nr. DCA01 150273 din 11.05.2022.

11. Se reține că art. 446 CC stabilește cazurile în care nu se încheie proces-verbal cu privire la contravenție. Potrivit normei respective, în cazul constatării unei fapte contravenționale, agentul constator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție: a) dacă răspunderea contravențională a fost înlăturată conform art.201–311; b) în cazul emiterii de către procuror a ordonanței de a refuza începerea urmăririi penale, de a înceta urmărirea penală din cauză că fapta constituie o contravenție, precum și în cazul liberării de răspundere penală a persoanei cu tragerea la răspundere contravențională. În cazurile indicate, procurorul emite o ordonanță motivată privind pornirea procesului cu privire la contravenție, cu excepția contravențiilor soluționate în modul prevăzut la art.29 și 311; c) dacă fapta contravențională a fost examinată în baza constatărilor personale ale agentului constator; d) în cazul contravenției flagrante; e) în cazul contravențiilor constatate la punctele de trecere a frontierei de stat, dacă persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional recunoaște contravenția săvârșită și acceptă sancțiunea sub formă de amendă stabilită de agentul constator, cu eliberarea chitanței de încasare a amenzii conform art.447.

12. În condițiile în care, la dosar nu sunt indicii că agentul constator ar fi soluționat contravenția în ordinea procedurii flagrante, iar în decizia emisă nu sunt făcute referiri la soluționarea de către agent a cauzei contravenționale în ordinea contravenției flagrante, art. 440¹ alin. (4) CC, deoarece piesele dosarului nu atestă persistența la speță a uneia din situațiile reglementate la art. 446 lit. a), b), d) și e) CC, instanța de judecată, prin metoda deducerii, a conchis că agentul constator a soluționat cauza dată în ordinea art. 446 lit. e) CC și capitolului VI/1 din CC care reglementează Procedurile Simplificate de Constatare și examinare a Contravenției.

13. În ordinea celor menționate, luând în calcul practica Curții de Apel Chișinău (care indică asupra faptului că în cazul deciziilor emise de agenții constatori, prima instanță are calitatea de instanță de recurs), instanța de judecată, pornind de la prevederile exprese ale art. 451/3 și 451/4 CC, tratează cererea formulată de Muntean Iulian ca pe un recurs și o va examina în ordinea stabilită de articolele enunțate. Instanța nu se consideră obligată să se vadă legată de denumirea dată de parte unei căi de atac (f.d. 6). Ori, în condițiile în care legea este cea care

stabilește căile de atac și denumirea lor, urmează ca acestea să fie soluționate prin prisma normelor și circumstanțelor speței, dar nu de la voința invocată de părți.

14. Se reține că potrivit prevederilor art. 451/4 CC recursul declarat se examinează de către un judecător conform capitolului VIII din titlul II cartea a doua, care se aplică în mod corespunzător, cu excepțiile prevăzute la prezentul capitol.

15. Art. 474 alin. (1) lit. k) CC stabilește că în decizia instanței de recurs se va indica mențiunea că decizia este irevocabilă.

16. În ordinea celor menționate, pornind de la voința manifestată de legiuitor în normele precitate, instanța de judecată, în urma soluționării prezentei cauze contravenționale, va emite o decizie cu caracter irevocabil.

Cu referire la termenul de depunere a recursului.

17. Cu referire la termenul de depunere a recursului, se reține că potrivit prevederilor art. 451/3 alin. (1) CC deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancțiunii, în instanța de fond conform competenței teritoriale.

18. Instanța de judecată reține că exercitarea unei căi de atac, este indisolubil legată de cunoașterea faptului emiterii actului producător de efecte juridice. Ori, ar fi alogic și contrar art. 6.1 și 6.3 lit. a) și b) din CEDO, să se îngreuească calea de atac, pe temei de nerespectare a termenului de exercitare a acesteia, în condițiile în care justițiabilul nici măcar nu cunoștea despre emiterea actului producător de efecte juridice.

19. Pornind de la cele menționate, aplicând direct (art. 4.2 din Constituție) art. 6.1 și 6.3 lit. a) și b) din CEDO, instanța de judecată consideră că, în speță, termenul de depunere a recursului, urmează a fi calculat din data aplicării sancțiunii, în cazul în care această acțiune a fost realizată în prezența persoanei acuzate contravențional, sau din data de când persoana respectivă a fost informată în mod corespunzător (în ordinea art. 382 alin. (7) CC) despre decizia agentului statului și despre sancțiunea aplicată.

20. Instanța de judecată reține că în speță, cercetarea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator nr. DCA01 150273 din 11.05.2022 denotă că aceasta a fost întocmită și emisă în prezența lui Muntean Iulian care a menționat că nu este de acord cu aceasta (f.d. 12). Ori, în conținutul deciziei este prezentă semnătura acestuia, care atestă că ultimul a fost informat despre decizia emisă chiar dacă și-a exprimat dezacordul în legătură cu aceasta.

21. În condițiile respective, instanța de judecată reține că recursul depus la data de 26.05.2022 (f.d. 6) a fost formulat în interiorul termenului de atac stabilit de lege.

Cu referire la fondul cererii.

22. Se reține că în conformitate cu art. 451/1 CC (1) În cazul depistării unei fapte ce constituie contravenție, agentul constator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiții: a) contravenția poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constator și nu necesită acumulare de probe; b) persoana acceptă constatăriile agentului constator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției, și recunoaște săvîrșirea contravenției; c) examinarea contravenției și aplicarea sancțiunii țin de competența agentului constator; d) contravenția nu este pasibilă de sancțiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439/7. (2) În cazul săvîrșirii contravenției de către un minor, procedura simplificată poate fi aplicată doar în condițiile asistării acestuia de către reprezentantul său legal. (3) În cazul tragerii la răspundere contravențională în condițiile alin.(1), agentul

constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancțiune egală cu o doime din minimumul sancțiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărții a doua.

23. Potrivit art. 451/2 CC (1) Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include: a) data (ziua, luna, anul), ora și locul întocmirii deciziei; b) calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă, numărul legitimației sau al unui alt act care stabilește identitatea acestuia; c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința, datele din buletinul de identitate al persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravențională, locul, timpul și circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; f) aducerea la cunoștința contravenientului, precum și a reprezentantului legal al minorului a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387 ale prezentului cod, precum și a consecințelor examinării contravenției în procedură simplificată; g) declarația contravenientului despre recunoașterea săvârșirii contravenției și acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției contravenientului. (2) În decizia privind examinarea contravenției nu se admit rectificări, adăugiri și alte modificări. În cazul necesității unor astfel de acțiuni, se emite o nouă decizie în care se face consemnarea respectivă. (3) În cazul în care contravenientul este un minor, se va consemna și numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința reprezentantului legal al acestuia. (4) În cazul în care contravenientul este asistat de un avocat, se va consemna identitatea acestuia. (5) Partea rezolutivă a deciziei va cuprinde: încadrarea juridică a faptei contravenționale, decizia agentului constatator de sancționare a contravenientului, contul de virament al instituției bancare la care se va transfera valoarea amenzii, calea de contestare. (6) Decizia se semnează de către agentul constatator și contravenient și se înmânează o copie contravenientului și victimei, dacă există. (7) În cel mult 24 de ore de la întocmire, decizia se înscrie în ordinea întocmirii într-un registru electronic ținut de Ministerul Afacerilor Interne.

24. Se reține că în conformitate cu prevederile art. 10 CC constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.

25. Potrivit art. 443 alin. (6) CC faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, indicându-se și datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon). În lipsa unui martor, agentul constatator va consemna motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod.

26. Așa cum a fost specificat, materialele cauzei atestă că la 11.05.2022, de către agentul constatator Balaban Iulian din cadrul INSP, a fost întocmită decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01 150273, prin care Muntean Iulian a.n. ***** a fost sancționat cu amendă în cuantum de 375 lei și 3 PP, în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) CC al RM (f.d. 8).

27. Din conținutul deciziei asupra cauzei contravenționale nr. DCA01 150273 reiese că aceasta a fost emisă de către agentul constatator în prezența lui Muntean Iulian dar în

lipsa acordului de colaborare din partea acestuia, care menționează expres că nu este de acord cu decizia întocmită în privința sa. Se reține că examinarea cauzei în procedură simplificată în lipsa acordului acuzatului, reprezintă o omisiune procedurală care contravine dispozițiilor exprese ale art. 451/1 CC (1) lit. b) CC și art. 451/2 CC (1) lit. g) din CC. Ori, din esența normelor enunțate, este evident că agentul constator era autorizat de legiuitor să soluționeze cauza contravențională în baza propriilor sale constatări, doar în cazul în care persoana acceptă constatările agentului constator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției, și recunoaște săvârșirea contravenției. Persistența acestei circumstanțe trebuie să fie reflectată prin anexarea la dosar a declarației contravenientului despre recunoașterea săvârșirii contravenției și acceptarea constatărilor agentului constator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției contravenientului.

28. Din esența normelor enunțate este evident că atunci când una din condițiile art. 451/1 CC (1) nu este întrunită, agentul nu mai poate soluționa cauza în ordinea procedurii simplificate și urmează să recurgă la prevederile generale de soluționare a cauzei, adică să administreze probe care să demonstreze fapta și vina persoanei acuzate contravențional.

29. Se reține că studierea conținutului deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator nr. DCA01 150273 relevă că aceasta conține semnătura persoanei acuzate contravențional, care însă menționează că nu este de acord cu decizia emisă (f.d. 12).

30. Aceasta denotă că agentul era conștient de imposibilitatea aplicării art. 451/1 CC (care nu prevede modalitatea de întocmire a deciziei când persoana nu acceptă constatările agentului constator, ceea ce este și logic ori acordul persoanei este o condiție obligatorie de examinare a cauzei în procedură simplificată). Același aspect, denotă că agentul a aplicat speței prevederile art. 443 alin. (6) CC care este o procedură specifică situației în care se întocmește proces verbal cu privire la contravenție.

31. Această circumstanță demonstrează că agentul constator a omis să respecte la speță, prevederile art. 451/2 CC (1) lit. f) CC care stabilește că în decizie trebuie să fie consemnat faptul aduceri la cunoștința contravenientului, a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art. 384 și 387 ale prezentului cod, precum și a consecințelor examinării contravenției în procedură simplificată. Ori, se atestă că în decizie o astfel de mențiune însoțită de semnătura acuzatului contravențional nu este.

32. În condițiile în care la materialele cauzei nu este consemnat acordul acuzatului contravențional cu constatările personale ale agentului statului, iar primul, indică expres că nu este de acord cu decizia emisă de către agentul constator și neagă prin recursul său, comiterea contravenției ce i se impută, în situația în care la speță nu au fost administrate careva probe capabile să răstoarne prezumția de nevinovăție de care se bucură, instanța de judecată este în imposibilitate de a se sprijini pe informațiile specificate în decizia recurată și de a reține baza faptică specificată de agentul constator în aceasta, mai ales în condițiile în care, elementele speței demonstrează că ultimul, în mod deliberat a încălcat procedura stabilită de art. 451/1 și 451/2 CC.

33. Se mai reține că omisiunile menționate supra reprezintă un impediment creat de agentul constator în calea verificării aspectelor stabilite de art. 443 alin. (6) CC. Se reține că potrivit art. 445 alin. (1) CC, această omisiune și arbitrariul admis de agentul constator, atrage nulitatea deciziei asupra cauzei contravenționale, or, în circumstanțele în care comiterea contravenției imputate lui Muntean Iulian a fost constatată în baza constatărilor personale ale agentului constator, acest lucru ar fi trebuit să fie acceptat și de către recurentul Muntean

Iulian, iar acordul scris al acestuia cu privire la acceptarea aplicării procedurii simplificate ar fi fost oportună în acest sens.

34. În condițiile respective, pornind de la prevederile art. CC (1) lit. b) CC și art. 451/2 CC (1) lit. f) și g) din CC, întrucât nerespectarea normelor enunțate mai sus, împiedică instanța de judecată să verifice veridicitatea faptelor specificate de agent în decizie, precum și să rețină caracterul obiectiv al acestora, luând în calcul faptul că la dosar lipsesc careva probe care ar fi în măsură să răstoarne prezumția de nevinovăție de care se bucură acuzatul contravențional, pornind de la competențele ce-i revin potrivit prevederilor art. 451/4 alin. (2) lit. a) CC, instanța de judecată, a ajuns la concluzia de a admite recursul formulat de Muntean Iulian a.n. ***** și de a anula decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator nr. DCA01 150273, prin care Muntean Iulian a.n. ***** a fost sancționat cu amendă de 375 lei și 3 PP în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) CC al RM, precum și de a dispune încetarea cauzei contravenționale, în legătură cu nulitatea deciziei de sancționare dar și pe motiv că nu există faptul contravenției.

35. Se reiterează că, toate cele specificate la alineatele anterioare au determinat instanța să considere că în speță nu au existat circumstanțe faptice obiective în măsură să răstoarne prezumția de nevinovăție a cet. Muntean Iulian a.n. ***** și să demonstreze că acesta ar fi comis contravenția prevăzută de art. 240 alin. (1) CC al RM. Aceleași omisiuni, pun instanța de judecată în imposibilitatea de a stabili un oarecare adevăr judiciar (adevăr demonstrat prin probe) și de a verifica veridicitatea faptelor reținute de agentul constator în decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator nr. DCA01 150273.

36. În conformitate cu prevederile art. 395 alin. (1) pct. 2), art. 451/4 alin. (1), art. 474 alin. (1) lit. k) CC, instanța de judecată a

Decis

Se admite recursul depus de Muntean Iulian a.n. *****.

Se anulează integral decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator nr. DCA01 150273 emisă la 11.05.2022 de agentul constator Balaban Iulian din cadrul INSP, prin care Muntean Iulian a.n. ***** a fost sancționat cu amendă de 375 lei și 3 PP în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) CC al RM.

Se încetează procesul contravențional pe marginea acuzației formulate în raport cu Muntean Iulian a.n. ***** de comitere a contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) CC al RM, în legătură cu nulitatea deciziei de sancționare și lipsa probelor care ar demonstra existența faptei contravenționale.

Decizia este irevocabilă de la data pronunțării acesteia.

Președintele ședinței
Judecător
Alexandru

Negru